

मनोसामाजिक परामर्श कर्ता पदको पाठ्यक्रम

ग) सेवा सम्बन्धि परिक्षा: १०० पूर्णाङ्क (विषयगत प्रश्न १०×१०=१००) समय ३ घण्टा

स्वास्थ्य/ हेल्थ इन्सपेक्सन समुहको मनोसामाजिक परामर्श कर्ता पदको पाठ्यक्रम

१. नीतिगत तथा कानुनी पक्ष

- सुरक्षित आप्रवासन (SaMi) कार्यक्रम (चौथो चरण) सन्चालन मार्गदर्शन, २०८१
- वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६४
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- वैदेशिक रोजगार बोर्ड तथा वैदेशिक रोजगार विभागका काम, कर्तव्य र अधिकार
- नेपालको संविधान, २०७२
 - ✓ स्थानीय तहका अधिकारहरू
 - ✓ श्रम रोजगार क्षेत्र
 - ✓ मौलिक हक
 - ✓ राज्यका हक र नीतिहरू

२. वैदेशिक रोजगार र आप्रवासन

- वैदेशिक रोजगार तथा श्रम आप्रवासन क्षेत्रमा नवीनतम जानकारीहरू
- वसाइसराइ, स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक समस्याहरू
- सुरक्षित आप्रवासन (SaMi) कार्यक्रम सम्बन्धी थप जानकारी
- एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC)

३. स्थानीय सन्दर्भ

- स्थानीय परिवेश तथा भूगोल सम्बन्धी जानकारी

४. मानसिक स्वास्थ्य र मनोसामाजिक परामर्श

- मनोसामाजिक परामर्शका आधारभूत पक्षहरू
- परामर्श कर्तामा हुनुपर्ने गुणहरू, भूमिका र जिम्मेवारी
- मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी रणनीति (संघ, प्रदेश र स्थानीय)
- मानसिक स्वास्थ्य समस्याहरू र समस्या व्यवस्थापनका उपायहरू
- सामूहिक मनोपरामर्श सेवाको अवधारणा, प्रक्रिया
 - ✓ समूहमा मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्दा ध्यान दिनुपर्ने पक्षहरू
 - ✓ समूह संचालन गर्ने व्यक्तिमा हुनुपर्ने सिपहरू

- मनोसामाजिक समस्याहरुको तथ्यांक व्यवस्थापन
- ५. चुनौती र जोखिम व्यवस्थापन
 - मदिरा तथा लागुपदार्थ दुरुपयोग
 - महामारी, विपद र संकटकालीन अवस्थामा देखिने मानसिक समस्या
- ६. मनोविज्ञान र परामर्शको आधार
 - आधारभूत मनोविज्ञान (व्यक्तित्व विकास, व्यवहार, भावनात्मक बुद्धिमत्ता)
 - परामर्श प्रक्रिया (rapport building, active listening, empathy, confidentiality)
 - परामर्शका चरण र प्रविधिहरु (CBT, supportive counseling, solution-focused approaches को आधारभूत ज्ञान)
- ७. सामाजिक र सांस्कृतिक सन्दर्भ
 - नेपालमा प्रचलित सामाजिक—सांस्कृतिक मान्यता र मानसिक स्वास्थ्यमा त्यसको प्रभाव
 - लैंगिक समावेशी दृष्टिकोण (महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी—जनजाति, आप्रवासी श्रमिक)
 - LGBTQI+ र अन्य हाशियाकृत समुदायसँग काम गर्दा ध्यान दिनुपर्ने पक्ष
- ८. व्यावहारिक सिप र उपकरण
 - केस म्यानेजमेन्ट प्रक्रिया
 - रेफरल प्रणाली – स्वास्थ्य संस्था, OCMC, मानसिक स्वास्थ्य विशेषज्ञहरुसम्म
 - परामर्शमा प्रयोग हुने सामग्रीहरु
- ९. सार्वजनिक स्वास्थ्यसँग सम्बन्ध
 - मानसिक स्वास्थ्य र शारीरिक स्वास्थ्य बीचको सम्बन्ध
 - व्यावसायिक स्वास्थ्य (Occupational Health) (वैदेशिक रोजगारमा कामदारसँग जोडिएका समस्या)
 - आत्महत्या रोकथाम, जोखिम मूल्याङ्कन र प्रारम्भिक हस्तक्षेप
- १०. व्यावसायिक आचारसंहिता
 - परामर्श कर्ताको आचारसंहिता (confidentiality, ethics, professional boundaries)
 - संवेदनशील केस (यौन हिंसा, घरेलु हिंसा, बालबालिका दुर्व्यवहार) ह्यान्डल गर्ने तरिका
- घ) कम्प्युटर सिप परिक्षण: १० पूर्णाङ्क
- ङ) अन्तर्वार्ता: ३० पूर्णाङ्क